

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/108/2016
Identifikačné číslo spisu:	7613208557
Dátum vydania rozhodnutia:	27.04.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7613208557.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Y. Q., bývajúceho v I., proti žalovanej Provident Financial, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy č. 49, zastúpenej Advokátskou kanceláriou De minimis, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Lovinského č. 22, o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 1 C 160/2013, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 16. decembra 2015 sp. zn. 1 Co 626/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu, uznesením zo 16. decembra 2015 sp. zn. 1 Co 626/2014 zrušil rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves z 12. februára 2014 č. k. 1 C 160/2013-87 a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Konštatoval, že okresný súd sa dôkladne nevysporiadal s procesnou zákonnou podmienkou úspešnosti určovacej žaloby a to nedostatkom naliehavého právneho záujmu a svoje rozhodnutie založil na základe nesprávneho právneho názoru. Podľa názoru odvolacieho súdu okresný súd úplne opomenul, že predmetom sporu je určovacia žaloba, preto v súlade s § 80 písm. c/ O.s.p. je zákonnou procesnou podmienkou úspešnosti takejto žaloby unesenie dôkazného bremena zo strany žalobcu ohľadne existencie tzv. naliehavého právneho záujmu na takejto žalobe. Tento naliehavý právny záujem je potrebné skúmať so zreteľom na individuálne okolnosti prípadu, predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním žaloby a konečný zmysel žalobcom navrhovaného rozhodnutia. V zásade bude tento naliehavý právny záujem daný na určení skutočnosti, ktorá môže mať vplyv na zmluvný vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, čo zodpovedá požiadavke, aby z úradnej povinnosti rozhodnutie súdu bolo spôsobilé ovplyvniť právne postavenie žalobcu v jeho hmotnoprávnom vzťahu za stavu, že v danom čase nemôže uplatňovať svoje právo žalobou na plnenie podľa § 80 písm. b/ O.s.p. Akcentoval, že preukázanie naliehavého právneho záujmu žalobcom nemožno vyvodit' len z hľadiska vecnoprávneho vyhodnotenia dôvodnosti nároku, resp. konečného zamietnutia žaloby. Záujem na zvýšenej ochrane

spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch v spotrebiteľských zmluvách predpokladá umožniť spotrebiteľovi reálny prístup na súd za predpokladu určenia takejto skutočnosti, ktorá môže mať vplyv na jeho zmluvný vzťah s dodávateľom tak, aby súdne rozhodnutie bolo spôsobilé ovplyvniť právne postavenie žalobcu. Poukázal na nesprávny právny záver súdu prvej inštancie pri hodnotení časti úverovej zmluvy, v ktorej je administratívny poplatok. Argumentácia odvodená z § 2 písm. g/ zák. č. 129/2010 Z.z. upravujúceho rozsah celkových nákladov spotrebiteľa neodôvodňuje záver o tom, že administratívny poplatok je súčasťou celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom bez toho, aby sa súd vyrovnal so skutočnosťou, že tento administratívny poplatok nie je bližšie určený predmetom plnenia, za ktorý sa má platiť. Z obsahu zmluvy je zrejmé, že tzv. administratívny poplatok vo výške 108,54 eur predstavuje časť ceny úveru približne vo výške 20,1 % z celkovej hodnoty úveru. Na základe uvedeného nie je možné zistiť o aké administratívne úkony sa má jednať a aké plnenie sa spotrebiteľovi v skutočnosti poskytuje. Vo vzťahu k otázke posúdenia platnosti zmluvy o zabezpečení splátok úveru je podstatné zdôrazniť, že odmena za hotovostné preberanie splátok predstavuje podstatnú časť sumy, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť. Veriteľ ale uvedenú odmenu do ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len „RPMN“) nezahŕňa, čo má následok na dosiahnutie výšky RPMN v medziach limitujúceho nariadenia vlády č. 23/2008 Z.z., pričom správne určená výška RPMN by v prípade započítania tejto odmeny prekročila maximálnu hranicu určenú nariadením vlády. Odvolací súd doplnil, že otázky, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie vo veci (či v rámci vzťahu účastníkov došlo k nekalým obchodným praktikám a použitiu neprijateľných zmluvných podmienok pri vyberaní administratívneho poplatku, resp. odmeny za hotovostné preberanie splátok) boli aj predmetom konania pred Súdnym dvorom Európskej komisie pod č. C-372/14. I keď v dôsledku späťvzatia návrhu na začatie prejudiciálneho konania bola vec vymazaná z registra Súdneho dvora, odvolací súd považuje závery Európskej komisie uvedené v pripomienkach (týkajúcich sa výkladu smernice Rady 87/102/EHS, Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES a Smernice Rady 93/13/EHS) za správne a s týmito sa stotožnil.

2. Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podala žalovaná dovolanie z dôvodu, že súdy nižších inštancií jej odňali možnosť pred súdom konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Podľa názoru žalovanej je rozhodnutie odvolacieho súdu nedostatočne odôvodnené (nepreskúmateľné) a zmatečné. Poukázala tiež na údajnú svojvoľnosť, arbitrárnosť a prekvapivosť/nepredvídateľnosť uznesenia, čím spôsobil dovolaním namietanú vadu konania. Žiadala, aby dovolací súd rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalobca sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadril.

4. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu (žalovaná), zastúpená advokátom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie žalovanej bolo podané pred 1. júlom 2016 (26. marca 2016), t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle vyššie citovaného § 470 ods. 2 CSP a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p.

7. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, boli uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolanie žalovanej nesmeruje proti uzneseniu, ktoré bolo uvedené v týchto ustanoveniach; prípustnosť jej dovolania preto z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva.

8. Vzhľadom na vyššie uvedené by dovolanie žalovanej bolo prípustné, iba ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalovaná procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

9. Žalovaná tvrdila, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Pokiaľ žalovaná vyvodzuje procesnú vadu konania vymenovanú v ustanovení § 237 ods. 1

písm. f/ O.s.p. z toho, že je rozhodnutie odvolacieho súdu nepresvedčivo odôvodnené (nepreskúmateľné), arbitrárne a prekvapivé, dovolací súd uvádza nasledovné:

10. K námietke nepreskúmateľnosti (t. j. nedostatku v odôvodnení) rozhodnutia súdu nižšej inštancie, ktorou žalovaná odôvodnila prípustnosť svojho dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. dovolací súd poznamenáva, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“. Toto stanovisko bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016 a je aktuálne aj v danom prípade.

11. Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočíva predmetné stanovisko, skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd však nezistil, že by o takýto prípad v prejednávanej veci išlo; odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

12. Pokiaľ žalovaná vznesla aj množstvo ďalších námietok vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutia odvolacieho súdu, v skutočnosti však nimi len vyjadrovala svoj nesúhlas s výsledkom sporu a právnym posúdením veci súdmi. Dovolací súd preto zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, na ktorých je rozhodnutie založené, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Skutočnosť, že žalovaná má odlišný právny názor než konajúce súdy bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Za porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavy“) v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

13. Neopodstatnená je námietka žalovanej, v rámci ktorej tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu bolo „nepredvídateľné“ a „prekvapivé“. Zo spisu vyplýva, že odvolací súd v danom prípade dostatočne zistil skutkový stav, právne vec posúdil a odôvodnil svoje rozhodnutie. Vzhľadom na to dovolací súd konštatuje, že postup odvolacieho súdu nemal v žalovanou uvažovanom zmysle za následok procesnú vadu konania uvedenú v ustanovení § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

14. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalovanej nebolo možné vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalovanej podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol.

15. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.